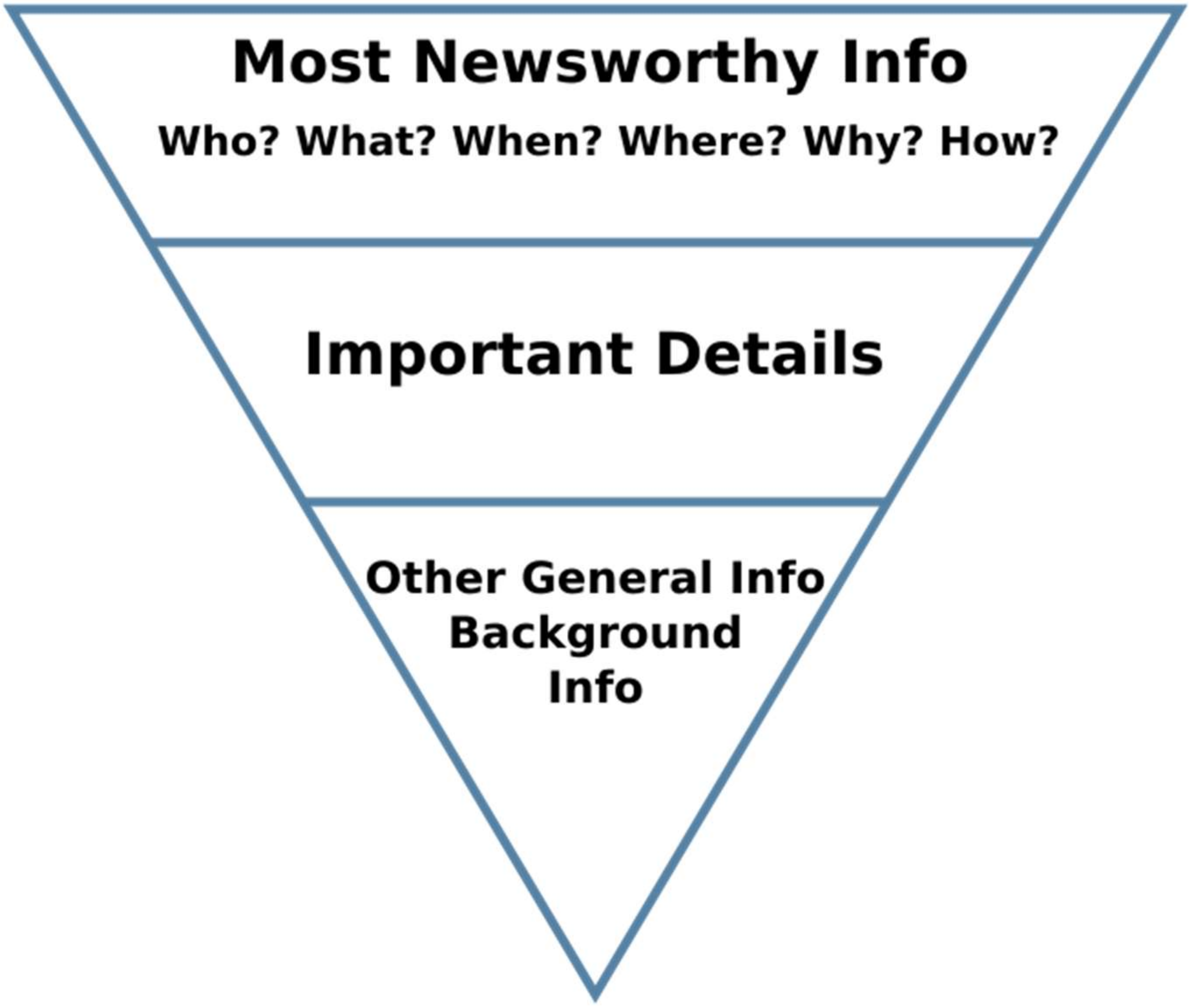
Most Newsworthy Info
Who? What? When? Where? Why? How?
Important Details
Other General Info
Background
Info

ՓԱՍՏԵՐԻ ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԿԱՅՔԵՐ

- «Ստուգված է» - https://media.am/hy/category/verified/
- Փաստերի ստուգման հարթակ – https://fip.am
- Snopes: snopes.com/
- PolitiFact: politifact.com
- Fact Check: factcheck.org/
- BBC Reality Check: bbc.com/news/reality-check
- Channel 4 Fact Check: channel4.com/news/factcheck

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻ ԱՂԲՅՈՒՐԻ ՃՇՏՈՒՄԸ ՈՐՈՆՈՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ

- Որոնողական համակարգերը թույլ են տալիս որոնում կատարել լուսանկարների միջոցով: Ներբեռնված նկարը գտնվում և ներկայացվում է այն բոլոր կայքերում, որոնցում տեղադրված է եղել: Համակարգերը նաեւ գտնում են տվյալ լուսանկարի՝ ոչ շատ ձեւափոխված տարբերակները:
- https://images.google.com

  https://www.bing.com/images/

  https://yandex.ru/images/

  Բացի դրանից, գոյություն ունի նկարների մասնագիտացված որոնողական համակարգ. https://www.tineye.com/

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐԻ ՄԵՏԱՏՎՅԱԼՆԵՐԸ

- Յուրաքանչյուր լուսանկար պարունակում է մետատվյալներ, այսպես կոչված «EXIF» տվյալները, որոնք տեսանելի չեն, սակայն պարունակում են որոշակի տեղեկություն պատկերի մասին՝ որտե՞ղ է այն նկարվել (եթե նկարահանման սարքը տվյալ ֆունկցիան ունի կամ, ասենք, սմարթֆոնով է նկարահանվել), երբ է նկարվել, մշակվել է, թե՝ ոչ եւ այլն: Տվյալները կարող են լինել շատ մանրամասն, ընդհուպ մինչեւ տեսախցիկի կարգավորումները:

  Լուսանկարի մետատվյալները կարդալու համար կարելի է օգտվել օն-լայն հարթակներից, օրինակ՝ «Jeffrey's Image Metadata Viewer» (http://exif.regex.info/exif.cgi) կամ Metapcz (http://metapicz.com):

  Ուսումնասիրողը պետք է հաշվի առնի, որ մարդկանց մեծամասնությունը սոցցանցերից վերացնում, ջնջում է «EXIF» տվյալները: Այսինքն, Ֆեյսբուքից ներբեռնած լուսանկարում իմաստ չունի մետատվյալներ որոնել:

ԵՂԱՆԱԿԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

- Հուսալի մեթոդ է եղանակի տեսության ստուգումը այն օրը, երբ արվել է լուսանկարը, և դրա համեմատությունը կոնկրետ եղանակի հետ:
- ԱԻՆ կայքում կա եղանակի տեսության որոշ արխիվ՝ եթե խնդիր է դրվում ստուգել եղանակը Հայաստանում http://mes.am/hy/weather/
- Կա նաև շատ հարմար գործիք՝ www.wolframalpha.com համակարգը

GOOGLE EARTH-Ի 3D ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Ընդ որում՝ **Google Earth**-ի **“historical imagery”** ֆունկցիան ևս կարող է շատ օգտակար լինել՝ այստեղ կարող են լինել նույն օբյեկտները՝ տարբեր ստվերներով, և դա հաճախ կարևորագույն դեր է խաղում օբյեկտների իրական ձևը հասկանալու գործում:

- https://www.youtube.com/watch?v=vwHGG1dgujc

ՏԵՍԱՆՅՈՒԹԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

1. Amnesty-ի YouTube Dataviewer
2. InVid browser extension-ը